

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2024. gada 25. janvārī*

Valsts pienākumu neizpilde – Direktīva 98/83/EK – Dzeramā ūdens kvalitāte – 4. panta 1. punkts – Dalībvalstu pienākums veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu dzeramā ūdens pilnvērtīgumu un tīrību – I pielikuma B daļa – Trihalometānu koncentrācijas dzeramajā ūdenī robežlielumu pārsniegšana – 8. panta 2. punkts – Dalībvalstu pienākums iespējami drīz veikt vajadzīgos korektīvos pasākumus, lai atjaunotu ūdens kvalitāti un piešķirtu prioritāti to piemērošanai

Lietā C-481/22

par prasību sakarā ar pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam, ko 2022. gada 18. jūlijā cēlusi

Eiropas Komisija, ko pārstāv *L. Armati* un *E. Sanfrutos Cano*, pārstāves,

prasītāja,

pret

Īriju, ko pārstāv *M. Browne*, *Chief State Solicitor*, *A. Joyce* un *M. Tierney*, pārstāvji, kuriem palīdz *C. Donnelly, SC*, un *D. Fennelly, BL*,

atbildētāja,

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], kas pilda palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*] (referents) un L. S. Rosi [*L. S. Rossi*],

ģenerālvokāts: A. Rants [*A. Rantos*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

1 Eiropas Komisija prasības pieteikumā lūdz Tiesu atzīt, ka:

- neveicot vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens atbilst minimālajai prasībai attiecībā uz ūdenī esošo trihalometānu (turpmāk tekstā – “THM”) koncentrāciju atbilstoši parametru vērtībām, kas norādītas Padomes Direktīvas 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV 1998, L 330, 32. lpp.) I pielikuma B daļā, divdesmit vienā publiskajā ūdensapgādes zonā, proti, *Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply* un *Ballymagroarty* (Īrija), kā arī deviņās privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, proti, *Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe)* un *Keash* (Īrija), un,
- nenodrošinot, ka iespējami drīz tiek veikti vajadzīgie korektīvie pasākumi, lai atjaunotu dzeramā ūdens kvalitāti iepriekš minētajās publiskās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, un nepiešķirot prioritāti šo pasākumu piemērošanai, tostarp ņemot vērā to, cik lielā mērā ir pārsniegta attiecīgā parametra vērtība, un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai,

Īrija nav izpildījusi Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā, lasot to kopsakarā ar tās I pielikuma B daļu, un šīs direktīvas 8. panta 2. punktā paredzētos pienākumus.

I. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

2 Direktīvas 98/83 29. apsvērumā bija paredzēts:

“tā kā dalībvalstīm jābūt tiesīgām attiecīgos apstākļos piešķirt izņēmuma statusu šīs direktīvas kontekstā; tā kā turklāt ir nepieciešams nodibināt pienācīgu pamatu šādiem izņēmumiem, ar nosacījumu, ka tie nerada potenciālu cilvēku veselības apdraudējumu un ka dzeramā ūdens apgāde attiecīgā apgabalā nav iespējama nekādā citādā veidā”.

3 Šīs direktīvas 4. panta 1. punktā bija noteikts:

“Neierobežojot pienākumus, ko dalībvalstīm nosaka citi Kopienas noteikumi, tās pilda pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens ir pilnvērtīgs un tīrs. Šīs direktīvas minimālo prasību izpildei dzeramais ūdens uzskatāms par pilnvērtīgu un tīru, ja:

a) tajā nav nekādu mikroorganismu un parazītu un nekādu vielu, kas noteiktā skaitā vai koncentrācijā potenciāli var apdraudēt cilvēku veselību,

un

b) tas atbilst minimālajām prasībām, kas noteiktas I pielikuma A un B daļā;

un ja saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem 5. līdz 8. un 10. punktā un saskaņā ar Līgumu dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens atbilst šīs direktīvas prasībām.”

4 Minētās direktīvas 8. panta 2. punktā bija paredzēts:

“Ja, neskatoties uz pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu pienākumus, kas noteikti 4. panta 1. punktā, dzeramais ūdens neatbilst parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu un uz kurām attiecas 6. panta 2. punkts, attiecīgās dalībvalstis gādā, lai iespējami drīz tiktu veikta korektīvā rīcība, kas atjauno tā kvalitāti, un pirmām kārtām veic piespiedu izpildes darbības, cita starpā ņemot vērā, kādā mērā parametru vērtības ir pārsniegtas, un iespējamo cilvēku veselības apdraudējumu.”

5 Direktīvas 98/83 9. pants “Izņēmumi” ir formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis var pieļaut parametru vērtībām izņēmumus, kas minēti I pielikuma B daļā vai noteikti saskaņā ar 5. panta 3. punktu, līdz maksimālam apmēram, ko tās nosaka, ar nosacījumu, ka izņēmumi neapdraud cilvēku veselību un dzeramo ūdeni attiecīgajā apgabalā nevar piegādāt nekādā citā veidā. Izņēmumus nosaka uz iespējami īsāku laiku un ne vairāk kā uz trīs gadu laikposmu, kura beigās tiek izveidots pārskats, lai noteiktu, vai ir gūti pietiekami panākumi. Ja dalībvalsts domā no jauna piešķirt izņēmuma statusu, tā Komisijai iesniedz pārskatu un sava lēmuma pamatojumu par jaunā izņēmuma statusa piešķiršanu. Šāds jauns izņēmums nedrīkst pārsniegt trīs gadu laikposmu.

2. Izņēmuma apstākļos dalībvalsts var lūgt trešo izņēmuma statusu uz laikposmu, kas nepārsniedz trīs gadus. Komisija sniedz atzinumu par šādiem lūgumiem trīs mēnešu laikā.

3. Izņēmumā, ko piešķir saskaņā ar 1. un 2. punktu, precizē šādus datus:

- a) izņēmuma pamatojumu;
- b) attiecīgo parametru, iepriekšējos attiecīgā monitoringa rezultātus un izņēmuma maksimālās pieļaujamās vērtības;
- c) ģeogrāfisko apgabalu, katru dienu piegādātā ūdens daudzumu, attiecīgo iedzīvotāju skaitu un to, vai tas ietekmēs kādu būtisku pārtikas ražošanas uzņēmumu;
- d) atbilstošu monitoringa shēmu ar palielinātu monitoringa biežumu, ja tas ir nepieciešams;
- e) nepieciešamās korektīvās rīcības plāna kopsavilkumu, ieskaitot darbu grafiku un izmaksu tāmi, kā arī noteikumu par pārskatīšanu;
- f) vajadzīgo izņēmuma statusa ilgumu.

4. Ja kompetentās iestādes neatbilstību parametru vērtībām uzskata par niecīgu un saskaņā ar 8. panta 2. punktu veiktā rīcība ir pietiekama, lai izlabotu problēmu 30 dienu laikā, 3. punkta prasības nav jāpiemēro.

Tādā gadījumā kompetentās iestādes vai citas attiecīgās struktūras nosaka tikai maksimālās pieļaujamās attiecīgā parametra vērtības un laiku, kas dots, lai izlabotu problēmu.

5. Izmantot 4. punktu vairs nevar, ja kopā vairāk nekā 30 dienas pēdējo 12 mēnešu laikā ir konstatēta neatbilstība kādai parametru vērtībai konkrētajā ūdens piegādes veidā.

6. Dalībvalstis, kuras izmanto izņēmumus, kas minēti šinī pantā, nodrošina, ka iedzīvotāji, kurus skar šādi izņēmumi, ir pienācīgi informēti par attiecīgā izņēmuma veidu un par nosacījumiem, kas to reglamentē. Turklāt dalībvalstis vajadzības gadījumā nodrošina, ka it īpaši tiek brīdinātas noteiktas iedzīvotāju grupas, kurām atkāpe var radīt sevišķu apdraudējumu.

Šie pienākumi neattiecas uz 4. punktā aprakstītajiem gadījumiem, ja kompetentās iestādes nenolemj citādi.

7. Izņemot izņēmumus, kas piešķirti saskaņā ar 4. punktu, dalībvalstis divu mēnešu laikā informē Komisiju par katru izņēmumu attiecībā uz atsevišķiem ūdens piegādes objektiem, kas pārsniedz vidēji 1000 m³ [kubikmetrus] dienā vai apgādā vairāk nekā 5000 cilvēku, ieskaitot 3. punktā minēto informāciju.

8. Šis pants neattiecas uz dzeramo ūdeni, ko tirgo pudelēs vai kannās.”

6 Šīs direktīvas 14. pantā “Atbilstības grafiks” bija noteikts:

“Dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu dzeramā ūdens kvalitātes atbilstību šai direktīvai piecu gadu laikā pēc tās stāšanās spēkā, neierobežojot I pielikuma B daļas 2., 4. un 10. piezīmi.”

7 Direktīvas 98/83 15. panta “Izņēmuma apstākļi” 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Dalībvalsts izņēmuma apstākļos drīkst par ģeogrāfiski noteiktiem apgabaliem iesniegt Komisijai īpašu lūgumu par laikposmu, kas pārsniedz 14. pantā noteikto. Papildu laikposms nepārsniedz trīs gadus, un tā beigās sastāda pārskatu, kuru nosūta Komisijai, kas, pamatojoties uz šo ziņojumu, drīkst atļaut otru papildu laikposmu līdz trim gadiem. Šis noteikums neattiecas uz dzeramo ūdeni, ko tirgo pudelēs vai kannās.

2. Šādā lūgumā, norādot arī pamatojumu, min visas pieredzētās grūtības un iekļauj vismaz visu 9. panta 3. punktā minēto informāciju.”

8 Šīs direktīvas I pielikumā “Parametri un parametru vērtības” bija ietverta B daļa “Ķīmiskie parametri”, kas bija formulēta šādi:

“Parametri	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
[..]	[..]	[..]	[..]
[THM] kopā	100	[mikrogrami/litrā (µg/l)]	Noteiktu sastāvdaļu koncentrāciju summa; 10. piezīme
[..]	[..]	[..]	[..]

[..]

10. *piezīme:* Ja iespējams, neietekmējot negatīvi dezinfekcijas funkciju, dalībvalstīm jācenšas panākt mazāku vērtību.

Norādītie savienojumi ir: hloroforms, bromoforms, dibromhlormetāns, bromdihlormetāns.

Attiecībā uz 6. panta 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā minēto ūdeni atbilstība vērtībai ir jāpanāk vismaz 10 kalendāra gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā. Parametra vērtība kopējiem THM, sākot no pieciem gadiem pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā līdz 10 gadiem pēc tās stāšanās spēkā, ir 150 µg/l.

Dalībvalstīm jānodrošina, ka tiek veikti visi nepieciešamie pasākumi, lai iespējami samazinātu THM koncentrāciju dzeramajā ūdenī laika periodā, kas vajadzīgs, lai panāktu atbilstību parametra vērtībai.

Piemērojot pasākumus, lai panāktu atbilstību šādai vērtībai, dalībvalstīm pakāpeniski jāpiešķir lielāka prioritāte tiem apgabaliem, kur THM koncentrācija dzeramajā ūdenī ir visaugstākā.”

B. Īrijas tiesības

- 9 Direktīva 98/83 Īrijas tiesībās sākotnēji tika transponēta ar *European Communities (Drinking Water) Regulations 2000* (2000. gada Eiropas Kopienu noteikumi (Dzeramais ūdens), S.I. Nr. 439/2000), kas tagad ir aizstāti ar *European Union (Drinking Water) Regulations 2014* (2014. gada Eiropas Savienības noteikumi (Dzeramais ūdens), S.I. Nr.122/2014), ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “2014. gada noteikumi par dzeramo ūdeni”).
- 10 2014. gada noteikumu par dzeramo ūdeni 4. pants ir formulēts šādi:
 - “1. Ievērojot izņēmumus, kas piešķirti saskaņā ar 11. pantu, ūdens piegādātājs nodrošina, ka ūdens ir pilnvērtīgs un tīrs un atbilst šo noteikumu prasībām.
 2. Šā panta 1. punkta izpratnē ūdens ir pilnvērtīgs un tīrs, ja
 - a) tas ir bez mikroorganismiem, parazītiem un vielām, kas to skaita vai koncentrācijas dēļ potenciāli apdraud cilvēku veselību, un
 - b) tas atbilst pielikuma 1. daļas A un B tabulā noteiktajiem kvalitātes standartiem.”
- 11 Atbilstoši 2014. gada noteikumu par dzeramo ūdeni 10. panta 4. punktam:

“Ievērojot 9. pantu un 5. un 8. punktu, ja, veicot monitoringu šo noteikumu vajadzībām, tiek konstatēts, ka dzeramā ūdens kvalitāte neatbilst pielikuma 1. daļā norādītajām parametru vērtībām, uzraudzības iestāde, ņemot vērā šajos noteikumos paredzētās atkāpes,

 - a) nodrošina, ka ūdens apgādātājs iespējami drīz veic vajadzīgos koriģējošos pasākumus, lai atjaunotu ūdens kvalitāti, un tā šajā nolūkā var sniegt attiecīgajam ūdens apgādātajam jebkādas rīkojumus, ko tā uzskata par piemērotiem;
 - b) piešķir prioritāti īstenošanas pasākumiem, tostarp ņemot vērā to, cik lielā mērā ir pārsniegta attiecīgā parametra vērtība, un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai;

- c) ja vien 8. punktā minētajās vadlīnijās nav noteikts citādi, 14 dienu laikā pēc monitoringa rezultātu saņemšanas minētā iestāde uzliek pienākumu ūdens apgādātājam izstrādāt rīcības programmu, iesniegt to apstiprināšanai uzraudzības iestādei 60 dienu laikā un īstenot to ūdens kvalitātes uzlabošanai, lai iespējami drīz un ne vēlāk kā [attiecīgi viena vai divu gadu laikā atkarībā no katra gadījuma] nodrošinātu atbilstību šiem noteikumiem.”

II. Pirmstiesas procedūra

- 12 Kopš 2014. gada 1. janvāra *Irish Water*, publiska ūdensapgādes sabiedrība, ir atbildīga par publisko ūdens apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu Īrijas teritorijā un *Environmental Protection Agency* (Vides aizsardzības aģentūra, Īrija; turpmāk tekstā – “aģentūra”) uzraudzībā nodrošina, ka dzeramā ūdens kvalitāte atbilst Direktīvā 98/83, kā arī valsts tiesību aktos, ar kuriem tā ir transponēta Īrijas tiesību sistēmā, noteiktajiem standartiem. No šī datuma *Irish Water* tika uzticēta atbildība par dzeramā ūdens piegādi teritorijās, kas ietver 34 pilsētu un grāfistu domes. Papildus publiskajiem ūdensapgādes tīkliem, ko apsaimnieko *Irish Water*, dzeramā ūdensapgādes pakalpojumus vairākos lauku apvidos sniedz privāti kooperatīvi, ko dēvē par “*Group Water Schemes*” (ūdensapgādes sistēmu grupas).
- 13 2014. gada 3. decembrī un 2015. gada 23. janvārī Komisijas dienesti lūdza Īrijas iestādēm sniegt tiem informāciju par Direktīvas 98/83 īstenošanu šajā dalībvalstī. Īrijas iestādes uz šiem pieprasījumiem atbildēja attiecīgi 2015. gada 9. janvārī un 19. martā, sniedzot detalizētu informāciju par THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī pieļaujamās robežvērtības pārsniegšanas apmēru Īrijā, sabiedrībai sniegto informāciju un veiktajiem korektīvajiem pasākumiem.
- 14 Pēc Īrijas iestāžu 2015. gada 9. janvārī un 19. martā sniegtās informācijas pārbaudes Komisijas dienesti 2015. gada 11. maijā tām norādīja, ka aprakstītā situācija neatbilst no Direktīvas 98/83 4. un 8. panta, kā arī tās I pielikuma B daļas izrietošajām prasībām. Īrijas iestādes uz šo konstatējumu reaģēja 2015. gada 28. septembra vēstulē, un šis jautājums tika apspriests 2015. gada 1. decembra sanāsmē starp šīm iestādēm un Komisijas dienestiem.
- 15 Pirmo progresa ziņojumu Īrijas iestādes nosūtīja 2016. gada 7. martā, un tas tika papildināts 2016. gada 29. aprīlī. Attiecībā uz privātajām ūdensapgādes sistēmu grupām, kuru stāvoklis tika uzskatīts par satraucošu, šīs iestādes iesniedza īpašus ziņojumus.
- 16 Pēc jauna Komisijas dienestu pieprasījuma, kas 2016. gada 9. augustā tika nosūtīts Īrijas iestādēm, tās ar 2016. gada 30. augusta vēstuli nosūtīja Komisijas dienestiem otro progresa ziņojumu, kā arī atsevišķus ziņojumus par privātām ūdensapgādes sistēmu grupām. 2016. gada 18. novembrī Īrijas iestādes nosūtīja trešo progresa ziņojumu.
- 17 Pēc šo trīs progresa ziņojumu izvērtēšanas Komisija uzskatīja, ka, neraugoties uz zināmu progresu, vairāki ūdensapgādes tīkli joprojām, šķiet, neatbilst Direktīvas 98/83 prasībām. Tāpēc Komisija 2018. gada 20. jūlijā nosūtīja Īrijai brīdinājuma vēstuli, kurā tā konstatēja, ka šī dalībvalsts nav izpildījusi Direktīvas 98/83 4. pantā, lasot to kopsakarā ar tās I pielikuma B daļu, un šīs direktīvas 8. pantā paredzētos pienākumus attiecībā uz 73 publiskām ūdensapgādes zonām, kas aptver 481 218 iedzīvotājus, un 24 privātām ūdensapgādes sistēmu grupām, kas aptver 22 989 iedzīvotājus.

- 18 2018. gada 19. oktobrī Īrija atbildēja uz šo brīdinājuma vēstuli, detalizēti izklāstot jau panākto progresu un norādot, ka līdz 2021. gada beigām tiks panākta pilnīga tās situācijas atbilstība Direktīvas 98/83 prasībām.
- 19 2020. gada 14. maijā Komisija nosūtīja Īrijai argumentētu atzinumu, kurā tā atzina, ka, tā kā Īrija nav veikusi vajadzīgos pasākumus, lai dzeramais ūdens atbilstu minimālajām prasībām par THM klātbūtni tajā atbilstoši parametru vērtībām, kas norādītas Direktīvas 98/83 I pielikuma B daļā, 31 publiskā ūdensapgādes zonā, kas aptver 284 527 iedzīvotājus, un trīspadsmit privātās ūdensapgādes sistēmu grupās, kas aptver 9701 iedzīvotājus, – ko Komisija bija identificējusi – un lai iespējami drīz tiktu veikti vajadzīgie korektīvie pasākumi, lai atjaunotu dzeramā ūdens kvalitāti šajās publiskajās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, kā arī nepiešķirot prioritāti to piemērošanai, ņemot vērā tostarp apmēru, kādā tika pārsniegta attiecīgā parametra vērtība, un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai, tā nav izpildījusi Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā, lasot to kopsakarā ar tās I pielikuma B daļu, un šīs direktīvas 8. panta 2. punktā paredzētos pienākumus.
- 20 Šajā argumentētajā atzinumā Komisija arī pieprasīja Īrijai izpildīt tās pienākumus četru mēnešu laikā no tā nosūtīšanas, vēlākais, līdz 2020. gada 15. septembrim.
- 21 Īrija uz šo argumentēto atzinumu atbildēja 2020. gada 18. septembrī un 2021. gada 2. martā nosūtīja Komisijai papildu informāciju. 2021. gada 18. jūnijā, atbildot uz Komisijas dienestu pieprasījumu, Īrijas iestādes nosūtīja uzraudzības darbību rezultātus attiecībā uz 2020. gadu.
- 22 Atbildē uz argumentēto atzinumu Īrija apstiprināja, ka tā ir panākusi ilgtspējīgu atbilstību Direktīvas 98/83 prasībām attiecībā uz piecpadsmit no trīsdesmit vienas publiskās ūdensapgādes zonas un trijās no trīspadsmit atzinumā minētajām privātajām ūdensapgādes sistēmu grupām.
- 23 Īrija 2021. gada 2. marta vēstulē informēja Komisiju par divu citu publisko ūdensapgādes zonu atbilstību.
- 24 Komisija 2021. gada 19. maijā nosūtīja Īrijai tehnisku pieprasījumu iesniegt uzraudzības datus par THM koncentrācijām 2020. gadā attiecībā uz visām publiskajām ūdensapgādes zonām, uz kurām attiecas pārkāpuma procedūra.
- 25 2021. gada 18. jūnijā Īrija iesniedza datus par lielāko daļu no šīm apgādes zonām. Taču Komisija nesaņēma nekādus monitoringa datus vai saņēma tikai nepilnīgus datus par trim publiskajām ūdensapgādes zonām, uz kurām attiecas argumentētais atzinums.
- 26 Nebūdama apmierināta ar Īrijas sniegtajām atbildēm un informāciju, Komisija nolēma celt šo prasību sakarā ar pienākumu neizpildi.

III. Par prasību

- 27 Prasības pamatojumam Komisija izvirza divus iebildumus, kas attiecas, pirmkārt, uz Direktīvas 98/83 4. panta 1. punkta, lasot to kopsakarā ar tās I pielikuma B daļu, pārkāpumu, jo Īrija nav veikusi vajadzīgos pasākumus, lai dzeramais ūdens atbilstu minimālajai prasībai par THM koncentrāciju tajā atbilstoši šī I pielikuma B daļā ietvertajām parametru vērtībām attiecībā uz dzeramā ūdens kvalitāti divdesmit vienā publiskajā ūdensapgādes zonā un deviņās privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, un, otrkārt, uz Direktīvas 98/83 8. panta 2. punkta pārkāpumu, jo

Īrija nav iespējami drīz veikusi vajadzīgos korigējošos pasākumus, lai atjaunotu dzeramā ūdens kvalitāti šajās publiskajās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, it īpaši ņemot vērā attiecīgās parametra vērtības pārsnieguma smagumu un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai.

- 28 Vispirms ir jāatgādina, ka THM ir ķīmiski savienojumi, kas veidojas, dezinfekcijas līdzekļiem uz hlora bāzes reaģējot ar ūdenī esošām organiskām vielām, piemēram, baktērijām un augu atliekām. Tie ir bieži sastopami dzeramajā ūdenī, it īpaši ūdens attīrīšanas sistēmās, kurās izmanto hloru, lai likvidētu baktērijas un piesārņotājus.
- 29 THM rada bažas cilvēku veselībai un videi, jo ilgstoša eksponētība šo ūdenī esošo ķīmisko savienojumu augstam līmenim var radīt tādus riskus kā vēzis, it īpaši urīnpūšļa vēzis un zarnu vēzis, un izraisīt kuņģa un zarnu trakta problēmas, kā arī ādas kairinājumus. Turklāt THM, tiklīdz tie ir novadīti vidē, var būt toksiski ūdens faunai, traucēt saldūdens ekosistēmai un veicināt izmirusu teritoriju veidošanos okeānos, sekmējot pārmērīgu aļģu augšanu.
- 30 Lai samazinātu THM koncentrāciju dzeramajā ūdenī atbilstoši Direktīvai 98/83, ūdens uzraudzības iestādēm un dzeramā ūdens attīrīšanas uzņēmumiem ir jāizmanto alternatīvas dezinfekcijas metodes, jāsamazina organiskā materiāla daudzums neapstrādātā ūdenī un jāoptimizē apstrādes procesi, lai līdz minimumam samazinātu šādu savienojumu veidošanos.

A. Par prasības attiecībā uz trim publiskām ūdensapgādes zonām pieņemamību

1. Lietas dalībnieku argumenti

- 31 Īrija apgalvo, ka Komisijas prasība neesot pieņemama attiecībā uz šādām publiskās ūdens apgādes zonām – *Drimoleague*, *Ring/Helvick* un *Grangemore*.
- 32 Šī dalībvalsts iebildumu rakstā apgalvo, ka “galvenais atskaites punkts, lai noteiktu, vai konkrētā publiskā ūdensapgādes sistēma atbilst parametru vērtībām, kas noteiktas attiecībā uz THM, ir [Vides aizsardzības aģentūras (EPA)] korektīvo pasākumu saraksts”. Minētā dalībvalsts apgalvo, ka attiecīgās trīs publiskās ūdensapgādes zonas netika iekļautas korektīvo pasākumu sarakstā, “jo tās vairs nepastāvēja”. Īrija atzīst, ka šādās situācijās Komisija lielā mērā ir atkarīga no attiecīgās dalībvalsts sniegtās informācijas, taču apstrīd faktu, ka šajā gadījumā tā nav izpildījusi pienākumu sniegt informāciju.
- 33 Komisija norāda, ka Īrija esot pieļāvusi kļūdu, neinformējot to konkrēti par šo trīs publisko ūdensapgādes zonu deklasifikāciju, nesniedzot datus, kas ļautu pierādīt jauno ūdensapgādes tīklu atbilstību pienākumiem, kuri izriet no Direktīvas 98/83, un attiecībā uz *Ring/Helvick* un *Grangemore* publiskajām ūdensapgādes zonām nepamatojot “neatbilstīgās ūdensapgādes zonas” izslēgšanu no korektīvo pasākumu saraksta.
- 34 Komisija uzskata, ka Īrija to nav informējusi, ka *Drimoleague* publiskā ūdensapgādes zona tagad ir saistīta ar *Skibbereen* (Īrija) ūdensapgādes tīklu. Tāpēc tad, kad Komisija iesniedza prasības pieteikumu, tās rīcībā nebija nekādas informācijas, kas tai ļautu secināt, ka dzeramā ūdens kvalitātes problēma *Drimoleague* publiskajā ūdensapgādes zonā būtu atrisināta. Īrija esot iesniegusi monitoringa datus tikai savā iebildumu rakstā, norādot, ka *Skibbereen* ūdens apgādes

tikls atbilst attiecībā uz THM noteiktajām parametru vērtībām. Šī informācija esot tikusi paziņota pārāk vēlu, lai to varētu ņemt vērā, izvērtējot prasības pamatotību attiecībā uz *Drimoleague* publisko ūdensapgādes zonu.

- 35 Īrija norāda – lai gan Komisija apgalvo, ka tā nav tikusi informēta par to, ka *Drimoleague* publisko ūdensapgādes zonu tagad apkalpoja cits ūdensapgādes tīkls, šī iestāde tomēr atzīst, ka šādas zonas svītrošanai no korektīvo pasākumu saraksta tai bija jāparādās kā atbilstības rādītājam. Šajā lietā, lai gan Īrijas iestādes 2021. gada 18. jūnijā iesniedza Komisijai monitoringa rezultātus, kas liecināja par 2020. gada 21. jūlijā konstatēto THM parametra vērtības pārsniegšanu šajā publiskajā ūdensapgādes zonā, *Drimoleague* publiskais ūdensapgādes tīkls argumentētajā atzinumā noteiktajā datumā, proti, 2020. gada 15. septembrī, vairs nepastāvēja.
- 36 Attiecībā uz *Ring/Helvick* un *Grangemore* publiskajām ūdensapgādes zonām Īrija savā iebildumu rakstā norāda, ka tās vairs nepastāvēja iepriekš minētajā datumā, kā tas izriet no šīs dalībvalsts atbildē uz argumentēto atzinumu sniegtās informācijas.
- 37 Komisija uzskata, ka vienkārša norāde atbildē uz argumentēto atzinumu, ka šīs divas publiskās ūdensapgādes zonas ir tikušas izņemtas “no EPA korektīvo pasākumu attiecībā uz THM saraksta”, tai neļauj secināt, ka tās turpmāk atbilst Direktīvā 98/83 noteiktajām prasībām. Neraugoties uz šķietami notikušajām izmaiņām pirms atbildes uz argumentēto atzinumu nosūtīšanas, Īrija neesot Komisiju informējusi, ka *Ring/Helvick* un *Grangemore* publiskās ūdensapgādes zonas turpmāk ir saistītas ar attiecīgi *Dungarvan* un *Boyle* (Īrija) ūdensapgādes tīkliem. Turklāt, kad šī informācija tika sniegta, tai nebija pievienoti nekādi dati, kas ļautu Komisijai secināt, ka *Ring/Helvick* un *Grangemore* ūdensapgādes zonu iedzīvotāji turpmāk bija pieslēgti ūdensapgādes tīklam, kas atbilst attiecīgajām parametru vērtībām. Tāpēc tad, kad Komisija iesniedza prasības pieteikumu, tās rīcībā nebija nekādas informācijas, kas tai ļautu uzskatīt, ka dzeramā ūdens kvalitātes problēma *Ring/Helvick* un *Grangemore* publiskajās ūdensapgādes zonās bija atrisināta.
- 38 Komisija arī uzsver, ka Tiesa jau ir noraidījusi argumentu par to, ka ar prasībām nesaderīgas publiskās ūdensapgādes sistēmas demontāža un zonas, kuru minētā sistēma apkalpoja iepriekš, pieslēgšana jaunai publiskai ūdensapgādes zonai esot pietiekama, lai izbeigtu pārkāpuma procedūru attiecībā uz prasībām neatbilstošu ūdensapgādi, un neesot nepieciešams informēt Komisiju par izmaiņām, nedz arī sniegt datus par THM koncentrācijas līmeņiem jaunajā ūdensapgādes zonā. Administratīvā reorganizācija nepadarot pārkāpuma procedūru par neefektīvu, un, lai gan tas patiešām varētu būt noderīgs risinājums atbilstības panākšanai, attiecīgajai dalībvalstij esot jāsniedz skaidra informācija, kas izskaidro administratīvās izmaiņas, piemēram, ūdensapgādes tīkla demontāžu un attiecīgās zonas pieslēgšanu citam apgādes tīklam, kā arī datus, kas ļauj secināt, ka izmaiņas ir atrisinājušas problēmu, proti, ka jaunā apgāde atbilst parametru vērtībām, kas noteiktas Direktīvā 98/83.
- 39 Komisija uzskata, ka tā ir sniegusi pietiekamus pierādījumus par pārkāpumu. Turklāt tā esot nosūtījusi papildu informācijas pieprasījumu pēc Īrijas atbildes uz argumentēto atzinumu un pirms vērsšanās Tiesā, kas tomēr tai neesot bijis jādara saskaņā ar LESD 258. pantu.

2. Tiesas vērtējums

- 40 Īrija būtībā apgalvo, ka šī prasība nav pieņemama attiecībā uz šādām publiskajām ūdensapgādes zonām – *Drimoleague*, *Ring/Helvick* un *Grangemore*, jo būtībā argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās, proti, 2020. gada 15. septembrī, trīs attiecīgās zonas vairs nebija iekļautas EPA

korektīvo pasākumu sarakstā, jo tās vairs nepastāvēja. Konkrētāk, *Drimoleague* publiskā ūdensapgādes zona tika pieslēgta *Skibbereen* sadales tīklam, *Ring/Helvick* tika pieslēgta *Dungarvan* tīklam, un *Grangemore* publiskā ūdensapgādes zona tika apvienota ar *Boyle* zonu.

- 41 Vispirms ir jāatgādina, ka, pirmkārt, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par pierādīšanas pienākumu tiesvedībā sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam Komisijai ir jāpierāda, ka pastāv attiecīgā pienākumu neizpilde. Tieši šai iestādei ir jāsniedz Tiesai informācija, kas vajadzīga, lai tā varētu pārbaudīt, vai pastāv šī pienākumu neizpilde, un tā nevar pamatoties ne uz kādiem pieņēmumiem (spriedums, 2020. gada 5. marts, Komisija/Kipra (Komunālo notekūdeņu savākšana un attīrīšana), C-248/19, EU:C:2020:171, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 42 Tikai tad, ja Komisija ir sniegusi pietiekamu informāciju, kas liecina par atsevišķiem faktiem, kuri notikuši atbildētājas dalībvalsts teritorijā, šai dalībvalstij pamatoti un sīki ir jāapstrīd šādi iesniegtie dati un no tiem izrietošās sekas (spriedums, 2020. gada 5. marts, Komisija/Kipra (Komunālo notekūdeņu savākšana un attīrīšana), C-248/19, EU:C:2020:171, 21. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Turklāt pienākuma neizpildes esamība ir jāizvērtē, ņemot vērā situāciju, kāda attiecīgajā dalībvalstī bija argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās, un izmaiņas tiesību vai reglamentējošos aktos, kas notikušas pēc tam, Tiesa nevar ņemt vērā (spriedums, 2020. gada 17. decembris, Komisija/Grieķija, C-849/19, EU:C:2020:1047, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Šajā lietā no tā izriet, ka apgalvoto pienākumu neizpildes esamība ir jāizvērtē, ņemot vērā situāciju, kāda Īrijā pastāvēja argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās, neievērojot aktus, ar kuriem šī dalībvalsts nolēma veikt šī sprieduma 37. punktā minētās izmaiņas, Komisiju par to neinformējot, kā arī tai nedarot zināmu par THM piesārņojuma līmeni jaunajās dzeramā ūdensapgādes zonās.
- 45 Šajā lietā nav strīda par to, ka parametru vērtību pārsniegšana – kas ir šīs prasības priekšmets –, tostarp trīs publiskajās ūdensapgādes zonās, attiecībā uz kurām tiek apstrīdēta minētās prasības pieņemamība, ir noteikta, balstoties uz informāciju, ko Īrija iesniedza Komisijai un ko šī dalībvalsts nav apstrīdējusi ne pirmstiesas stadijā, ne Tiesā.
- 46 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka Komisijai, kurai pašai nav pilnvaru veikt izmeklēšanu, lielākoties ir jāpaļaujas uz pierādījumiem, ko sniedz attiecīgā dalībvalsts (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 26. aprīlis, Komisija/Īrija, C-494/01, EU:C:2005:250, 43. punkts). No tā izriet, ka, lai gan Īrija nav informējusi Komisiju par šī sprieduma 36. punktā minētajiem grozījumiem un nav tai paziņojusi nekādus datus, kas ļautu konstatēt, ka dzeramā ūdens, kas tika piegādāts personām, kurām iepriekš bija pieslēgums *Drimoleague*, *Ring/Helvick* un *Grangemore* publiskajām ūdens apgādes zonām, kvalitāte turpmāk atbilda Direktīvā 98/83 noteiktajām parametru vērtībām attiecībā uz THM koncentrāciju, Komisijai nebija iespējams zināt, vai šāda atbilstība ir notikusi pirms argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām.
- 47 Visbeidzot ir jānorāda, ka Tiesa jau ir noraidījusi argumentu par prasības sakarā ar pienākumu neizpildi noraidīšanu attiecībā uz noteiktām aglomerācijām, pamatojoties uz to, ka pēc teritoriālās administratīvās reorganizācijas tās vairs nepastāvēja. Pamatojoties vienīgi uz valsts tiesību sistēmā esošajām administratīvajām izmaiņām, kuras notikušas pēc Komisijas nosūtītās brīdinājuma vēstules un kuru rezultātā tikusi demontēta Direktīvā 98/83 paredzētajām robežvērtībām neatbilstoša publiskās ūdensapgādes sistēma un zona, kuru minētā sistēma

apkalpojusi iepriekš un kura tikusi pieslēgta jaunai publiskai ūdensapgādes zonai, nevar uzskatīt, ka pārkāpumu procedūra saistībā ar prasībām neatbilstošu ūdensapgādi šī iemesla dēļ vien būtu zaudējusi priekšmetu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 6. oktobris, Komisija/Itālija (Komunālo notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēma), C-668/19, EU:C:2021:815, 40. un 41. punkts).

- 48 Lai gan šāda teritoriāla administratīva reorganizācija patiešām ļauj ievērot Direktīvā 98/83 noteiktos robežlielumus, Īrijai bija jāprecizē Komisijai, kā konkrēti izpaudās šīs administratīvās izmaiņas, tai norādot, piemēram, ka šāda ūdensapgādes sistēma tika demontēta un attiecīgā zona tika pieslēgta citai apgādes sistēmai, kā arī dati, kas apliecina to, ka šīs izmaiņas ir atrisinājušas ūdens piesārņojuma ar THM problēmu, proti, ka jaunā dzeramā ūdensapgāde atbilst Direktīvā 98/83 noteiktajiem robežlielumiem.
- 49 Šādos apstākļos šī prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi ir pieņemama, tostarp attiecībā uz *Drimoleague*, *Ring/Helvick* un *Grangemore* publiskajām ūdensapgādes zonām.

B. Par lietas būtību

1. Par pirmo iebildumu

- 50 Pirmajā iebildumā Komisija pārmet Īrijai Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā paredzēto pienākumu neizpildi divdesmit vienā publiskajā ūdensapgādes zonā un deviņās privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, kurās ir pārsniegta šīs direktīvas I pielikuma B daļā noteiktā parametra vērtība, kas attiecas uz THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī maksimāli pieļaujamo līmeni.
- 51 Īrija apstrīd šo pienākumu neizpildi, noliedzot Direktīvā 98/83 paredzētā pienākuma sasniegt rezultātu esamību un Komisijas iesniegto pierādījumu par apgalvoto pienākumu neizpildi pietiekamību. Šī dalībvalsts atsaucas uz vairākiem specifiskiem faktoriem, kas var attaisnot šo robežlielumu pārsniegšanu.

a) Par pienākumu sasniegt rezultātu

1) Lietas dalībnieku argumenti

- 52 Komisija prasības pieteikumā atgādina, ka Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums sasniegt rezultātu, proti, nodrošināt dzeramā ūdens pilnvērtīgumu un tīrību.
- 53 Īrija iebildumu rakstā atbild, ka pamatpienākums, kas dalībvalstīm noteikts šajā tiesību normā, ir pienākums “veikt vajadzīgos pasākumus”, lai nodrošinātu ūdens pilnvērtīgumu un tīrību. Tā apgalvo, ka šī tiesību norma ir jāinterpretē, ņemot vērā tās formulējumu, kontekstu un mērķus, kas liekot uzskatīt, ka minētā tiesību norma nerada dalībvalstīm pienākumu sasniegt rezultātu. Pat ja tas tā būtu, šāds pienākums katrā ziņā nebūtu absolūts vai beznosacījuma.
- 54 Komisija norāda, ka Īrijas piedāvātā interpretācija ir pretrunā Līgumiem, pašai Direktīvai 98/83 un judikatūrai par parametru vērtību ievērošanu. Saskaņā ar LESD 288. panta trešo daļu direktīva dalībvalstīm ir saistoša attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, un šajā gadījumā Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā tām esot noteikts pienākums nodrošināt, lai THM

koncentrācija dzeramajā ūdenī nepārsniegtu parametra vērtību 100 µg/l. Attiecīgās dalībvalsts ziņā esot izlemt, kādi pasākumi ir vajadzīgi, lai sasniegtu šo rezultātu, turpretī tai neesot citas izvēles kā vien to sasniegt.

- 55 Turklāt Tiesa jau ir interpretējusi Direktīvas 98/83 4. pantu tādējādi, ka tas ir saistošs dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo ūdens kvalitātes līmeni. Komisija uzskata, ka tas izriet no 2008. gada 31. janvāra sprieduma Komisija/Francijs (C-147/07, EU:C:2008:67), kas attiecas uz šajā tiesību normā paredzētā pienākuma neizpildi, jo tika pārsniegta dzeramajā ūdenī esošo nitrātu un pesticīdu koncentrācijas pieļaujamā robežvērtība.
- 56 Komisija uzsver faktu, ka Īrija neapstrīd, ka argumentētajā atzinumā minētajās vietās THM koncentrācija dzeramajā ūdenī pārsniedz parametra vērtību 100 µg/l. Gluži pretēji, tā vienmēr esot atzinusi, ka pastāv problēma saistībā ar pieņemamo THM koncentrācijas līmeni.
- 57 Atbildes rakstā uz repliku Īrija pakārtoti norāda, ka Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā dalībvalstīm noteiktais pienākums varētu tikt uzskatīts daļēji par pienākumu rīkoties un daļēji par pienākumu sasniegt rezultātu.
- 58 Īrija apgalvo – interpretācijā, atbilstoši kurai ar šo tiesību normu tiek noteikts absolūts un beznosacījuma pienākums, netiktu ņemta vērā faktiskā situācija Īrijā. Dzeramā ūdens kvalitāte tur neesot nemainīga, bet svārstoties atkarībā no plaša vides, ģeogrāfisko un fizisko faktoru klāsta, kas ietekmē THM koncentrācijas līmeņus un kas noteiktās vietās padara Direktīvā 98/83 paredzēto parametru vērtību ievērošanu ļoti grūtu, pat ja tiek veikti visi nepieciešamie pasākumi.
- 59 Īrija uzskata, ka, neraugoties uz nelielo THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī līmeņa pārsniegšanas gadījumu skaitu, tika veikti vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu tā pilnvērtīgumu un tīrību saskaņā ar pienākumu, kas tai ir paredzēts šīs direktīvas 4. panta 1. punktā. No tā izrietot, ka argumentētajā atzinumā noteiktā atbilstības nodrošināšanas termiņa beigās šī dalībvalsts bija izpildījusi šajā tiesību normā un līdz ar to arī Līgumos paredzētos pienākumus.

2) Tiesas vērtējums

- 60 Saskaņā ar Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktu, lasot to kopsakarā ar tās I pielikuma B daļu, dalībvalstīm ir pienākums ievērot parametra vērtību 100 µg/l attiecībā uz THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī kopējo maksimāli pieļaujamo līmeni.
- 61 Īrija apgalvo, ka šīs direktīvas 4. panta 1. punkts nerada pienākumu sasniegt rezultātu saistībā ar šī robežlieluma nepārsniegšanu.
- 62 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 288. panta trešo daļu direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.
- 63 Šajā lietā šis rezultāts izpaužas tādējādi, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, ka dzeramais ūdens atbilst noteiktam skaitam būtiskāko kvalitātes un veselīguma parametru, tostarp šajā prasībā aplūkotajam, proti, THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī maksimālajam līmenim. Tādējādi šīm valstīm ir jānodrošina, lai šīs koncentrācijas kopumā nepārsniedz 100 µg/l.
- 64 Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens atbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām.

- 65 Tādējādi Tiesa, it īpaši 2008. gada 31. janvāra spriedumā Komisija/Francija (C-147/07, EU:C:2008:67), jau ir nospriedusi, ka Direktīvas 98/83 4. pants dalībvalstīm ir saistošs attiecībā uz minimālajām kvalitātes prasībām, kādām ir jāatbilst dzeramajam ūdenim. Tādā pašā nozīmē 2002. gada 14. novembra spriedumā Komisija/Īrija (C-316/00, EU:C:2002:657) Tiesa nosprieda, ka Padomes Direktīva 80/778/EEK (1980. gada 15. jūlijs) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV 1980, L 229, 11. lpp.), kas ir aizstāta ar Direktīvu 98/83, nosaka nevis vienkāršu rūpības pienākumu, bet gan pienākumu sasniegt rezultātu. Tas pats attiecas uz pienākumu, kas noteikts dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktu.
- 66 No tā izriet, ka Īrijas argumentācija, atbilstoši kurai šajā Savienības tiesību normā nav paredzēts pienākums sasniegt rezultātu, ir jānoraida.

b) Pierādījumi

1) Lietas dalībnieku argumenti

- 67 Īrija pārmet Komisijai, ka tā esot pamatojusies uz pieņēmumu, saskaņā ar kuru – tā kā dzeramā ūdens kvalitāte divdesmit vienā publiskajā ūdensapgādes zonā un deviņās privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, kas minētas Komisijas prasības pieteikuma pielikumā, iespējams, neatbilda THM koncentrācijas maksimālajai robežvērtībai, proti, 100 µg/l, – šī dalībvalsts noteikti nav izpildījusi Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.
- 68 Minētā dalībvalsts uzskata – tā kā no Direktīvas 98/83 4. panta 1. punkta izrietošais pienākums ir pienākums veikt vajadzīgos pasākumus, lai sasniegtu rezultātu, un tā kā no Direktīvas 98/83 var secināt, ka pat tad, ja šādi pasākumi tiek veikti, dažkārt var izrādīties neiespējami ievērot atbilstoši tās 5. pantam noteiktās parametru vērtības, nepietiek ar to, ka Komisija atsaucas uz šādu pieņēmumu. Šajā lietā Komisijai gluži pretēji esot bijis pienākums ar pietiekamiem pierādījumiem pierādīt, ka attiecībā uz tās prasības pieteikuma pielikumā identificētajiem apgādes tīkliem Īrija nav veikusi vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu dzeramā ūdens pilnvērtīgumu un tīrību, taču šī iestāde to neesot pierādījusi.
- 69 Komisija atgādina, ka parametra vērtības pārsniegšanai ir faktiski un objektīvi raksturs un ka Īrijas sniegtie dati, kurus tā nav apstrīdējusi, šajā ziņā ir neskaidri.
- 70 Tomēr esot taisnība, ka Komisijai ir jāsniedz Tiesai nepieciešamā informācija, lai tā varētu konstatēt, ka pastāv pienākumu neizpilde, ko tā pārmet dalībvalstīm. Taču dalībvalstīm esot pienākums atvieglot Komisijas uzdevuma izpildi, un, lai pārbaudītu tādu valsts tiesību normu pareizu piemērošanu praksē, kuru mērķis ir nodrošināt efektīvu direktīvas īstenošanu, esot jāņem vērā, ka šī iestāde, kurai nav pašai savu pilnvaru veikt izmeklēšanu šajā jomā, lielā mērā ir atkarīga no attiecīgās dalībvalsts sniegtās informācijas.
- 71 Īrija atbildes rakstā uz repliku apgalvo, ka tas, ka dalībvalsts veiktie pasākumi tikai pēc noteikta laika stājas spēkā un nodrošina atbilstību pienākumiem, kas tai uzlikti saskaņā ar direktīvu, nenozīmē, ka minētie pasākumi nav veikti.

2) Tiesas vērtējums

- 72 Īrija apgalvo, ka Komisija nav ar pietiekamiem pierādījumiem pierādījusi, ka šī dalībvalsts nav veikusi vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu dzeramā ūdens pilnvērtīgumu un tīrību attiecībā uz ikvienu no tās prasības pieteikumā identificētajiem dzeramā ūdens apgādes tīkliem.
- 73 Šajā ziņā jāatgādina, ka pienākumu neizpildes procedūrā atbilstoši LESD 258. pantam Komisijai ir jāpierāda, ka pastāv apgalvotā pienākumu neizpilde. Tieši Komisijai ir jāiesniedz Tiesai pierādījumi, kas nepieciešami, lai Tiesa varētu pārbaudīt, vai ir notikusi valsts pienākumu neizpilde, un Komisija nevar pamatoties ne uz kādiem pieņēmumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 26. aprīlis, Komisija/Īrija, C-494/01, EU:C:2005:250, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 74 Tomēr dalībvalstīm saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu ir pienākums palīdzēt Komisijai īstenot tās uzdevumu, kurā atbilstoši LES 17. panta 1. punktam tostarp ietilpst Līguma noteikumu, kā arī noteikumu, kurus iestādes pieņēmušas, pamatojoties uz Līgumu, piemērošanas uzraudzība (spriedums, 2005. gada 26. aprīlis, Komisija/Īrija, C-494/01, EU:C:2005:250, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 75 Šajā ziņā ir jāņem vērā fakts, ka, pārbaudot tādu valsts tiesību normu pareizu piemērošanu praksē, kuru mērķis ir efektīvi ieviest direktīvu, Komisija, kurai pašai nav izmeklēšanas pilnvaru šajā jomā, lielā mērā ir atkarīga no informācijas, ko sniedz iespējamie sūdzību iesniedzēji, kā arī attiecīgā dalībvalsts (spriedums, 2005. gada 26. aprīlis, Komisija/Īrija, C-494/01, EU:C:2005:250, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 76 No tā tostarp izriet, ka, ja Komisija iesniedz pietiekamus pierādījumus, lai atklātu noteiktus faktus, kas notikuši atbildētājas dalībvalsts teritorijā, šai dalībvalstij būtiski un detalizēti jāapstrīd iesniegtie dati un no tiem izrietošās sekas (spriedums, 2005. gada 26. aprīlis, Komisija/Īrija, C-494/01, EU:C:2005:250, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 77 Šādos apstākļos vispirms valsts iestādēm lojālas sadarbības garā ir jāveic vajadzīgās pārbaudes uz vietas saskaņā ar jebkuras dalībvalsts pienākumu atvieglot Komisijas vispārīgo uzdevumu (spriedums, 2005. gada 26. aprīlis, Komisija/Īrija, C-494/01, EU:C:2005:250, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 78 Tādējādi, ja Komisija pamatojas uz detalizētām sūdzībām, kurās norādīts uz direktīvas noteikumu atkārtotu neizpildi, attiecīgajai dalībvalstij ir jāapstrīd konkrēti šajās sūdzībās norādītie fakti (spriedums, 2005. gada 26. aprīlis, Komisija/Īrija, C-494/01, EU:C:2005:250, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 79 Šajā lietā ir jāņem vērā, ka pašas Īrijas sniegtie dati par Direktīvā 98/83 un it īpaši tās I pielikuma B daļā noteikto parametru vērtību ievērošanu vai pārsniegšanu attiecībā uz THM koncentrāciju dzeramajā ūdenī ir zinātniski dati, kurus šī dalībvalsts pirmstiesas stadijā nav apstrīdējusi un kuri tādējādi ir objektīvi faktiskie apstākļi.
- 80 Turklāt attiecībā uz Komisijas pierādījumiem, ka šī dalībvalsts ir veikusi vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu dzeramā ūdens pilnvērtīgumu un tīrību atbilstoši Direktīvā 98/83 noteiktajiem pienākumiem, lai gan saskaņā ar LESD 288. pantu un Tiesas pastāvīgo judikatūru dalībvalstīm ir “kompetence attiecībā uz formu un metodēm” šīs direktīvas īstenošanai, tām ir pienākums sasniegt tajā definēto rezultātu. Tādējādi, lai gan Īrija var brīvi noteikt minētās direktīvas

īstenošanas metodes savā tiesību sistēmā – ņemot vērā tās īpatnības –, tai tomēr ir jāievēro visi minētās direktīvas noteikumi un tāpēc jāraugās, lai THM koncentrācija dzeramajā ūdenī visā tās teritorijā nepārsniegtu 100 µg/l.

- 81 Tā kā Īrija šo pienākumu joprojām nebija izpildījusi brīdī, kad bija beidzies termiņš, ko Komisija tai bija noteikusi argumentētajā atzinumā un kas bija vairāk nekā septiņpadsmit gadi pēc datuma, kurā dalībvalstīm bija jānodrošina savas situācijas atbilstība Direktīvas 98/83 prasībām, ir jāuzskata, ka Komisija, pamatojoties uz Īrijas iesniegtajiem parametru rādītājiem, kuri apliecina THM robežlielumu pārsniegšanu dzeramajā ūdenī visās publiskajās ūdensapgādes zonās un visās privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, uz kurām attiecas šī prasība, ir iesniegusi pietiekamus pierādījumus, lai pamatotu apgalvoto pienākumu neizpildi. No tā izriet, ka tādējādi konstatētie pārsniegumi ir uzskatāmi par ilgstošiem un Komisijai nav pienākuma šajā ziņā iesniegt papildu pierādījumus.

c) Par “specifiskiem un īpašiem faktoriem”

1) Lietas dalībnieku argumenti

- 82 Īrija apgalvo, ka ir jāņem vērā specifiskie un atšķirīgie ģeogrāfiska un vides rakstura faktori, proti, it īpaši tās ūdens avotu raksturs, kūdras klātbūtne, vājas topogrāfiskās nogāzes un nokrišņi, kas pārsniedz vidējos, jo to rezultātā noteiktos gadījumos ir ļoti sarežģīti izpildīt mērķi nodrošināt, lai THM koncentrācija dzeramajā ūdenī atbilstu Direktīvā 98/83 paredzētajām robežvērtībām, it īpaši, ja runa ir par efektīvu dezinfekcijas procesu vienlaicīgi. Prasītie korektīvie pasākumi esot tik apjomīgi, ka tie ietver tādus strukturālus risinājumus kā jaunu vai ievērojami uzlabotu attīrīšanas iekārtu izbūvi, kas pēc savas būtības prasītu lielus ieguldījumus laikā un kapitālā.
- 83 Komisija replikas rakstā apgalvo, ka pašā Direktīvā 98/83 ir norādīts, ka dalībvalsts var nebūt spējīga pilnībā izpildīt tajā noteiktos pienākumus, un tajā ir paredzēts īpašs ietvars iespējamām atkāpēm. Šī direktīva arī atļauj dalībvalstij izņēmuma gadījumos izmantot transponēšanas termiņa pagarinājumu. Komisija uzskata, ka Īrija nav izmantojusi nevienu no šīm iespējām.
- 84 Komisija uzskata, ka Īrija ir apzinājusies neatbilstības problēmu jau gandrīz divdesmit gadus un tai *de facto* ir bijis daudz vairāk laika, nekā tai tiktu piešķirts saskaņā ar kādu no šīm formālajām atkāpēm, lai kāda tā būtu. Lai pamatotu šo ilgstošo neatbilstību, nevar lietderīgi atsaukties nedz uz ģeoloģiskajiem faktoriem, nedz noteikumiem teritorijas plānošanas un/vai vides jomā, uz kuriem norāda Īrija.
- 85 Īrija šajā ziņā uzsver, ka kopumā šajā dalībvalstī piegādātais dzeramais ūdens lielā mērā atbilst Direktīvas 98/83 prasībām un ka šī procedūra attiecas uz tās situāciju konkrētā brīdī, proti, argumentētajā atzinumā noteiktā atbilstības nodrošināšanas termiņa beigās.
- 86 Turklāt, pat ja Komisijas veiktā Direktīvas 98/83 4. panta 1. punkta interpretācija būtu pareiza un šajā direktīvā paredzētās atkāpes būtu izsmeltošas, Tiesa jau ir nospriedusi, ka ārēji apstākļi, kurus dalībvalstis nevar kontrolēt un kuri padara neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtina to pienākumu izpildi, kas tām izriet no direktīvas, pat ja ir tikusi ievērota visa nepieciešamā rūpība, var attaisnot tādas situācijas esamību, kas jebkuros citos apstākļos būtu uzskatāma par to pienākumu neizpildi, kuri tām ir noteikti Savienības tiesībās.

2) Tiesas vērtējums

- 87 Kā izriet no šī sprieduma 82. punkta, Īrija atsaucas uz vairākiem ģeogrāfiskiem, ģeoloģiskiem un vides faktoriem, pat reglamentējošiem faktoriem, kas noteiktos gadījumos padara īpaši grūti sasniedzamu mērķi nodrošināt, ka THM koncentrācijas līmeņi dzeramajā ūdenī atbilst Direktīvā 98/83 paredzētajām robežvērtībām. Turklāt šī dalībvalsts uzskata, ka šo faktoru esamība prasa īstenot strukturālus risinājumus, kam vajadzīgs ievērojams laiks un finanšu līdzekļi.
- 88 No Direktīvas 98/83, it īpaši tās 29. apsvēruma un 9. panta, izriet, ka tā ļauj dalībvalstij, kura nespēj pilnībā izpildīt tajā paredzētos pienākumus, paredzēt atkāpes no šīs direktīvas I pielikuma B daļā noteiktajām parametru vērtībām. Turklāt minētās direktīvas 15. pantā dalībvalstij ir paredzēta iespēja izņēmuma gadījumos lūgt transponēšanas termiņa pagarinājumu.
- 89 Šajā lietā Īrija nav izmantojusi šīs iespējas.
- 90 Turklāt LESD 258. pantā minētā procedūra balstās uz objektīvu atzinumu par to, ka dalībvalsts nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Līgums vai atvasināto tiesību akts (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1983. gada 1. marts, Komisija/Belģija, 301/81, EU:C:1983:51, 8. punkts, un 2010. gada 4. marts, Komisija/Itālija, C-297/08, EU:C:2010:115, 81. punkts).
- 91 Tiklīdz tiek veikts šāds konstatējums – kā šajā lietā –, nav nozīmes, vai pienākumu neizpilde izriet no dalībvalsts, ar kuru šī pienākumu neizpilde ir saistīta, gribas, no tās pieļautās nevērības vai arī no tehniskām grūtībām, kas tai radušās (spriedumi, 1998. gada 1. oktobris, Komisija/Spānija, C-71/97, EU:C:1998:455, 15. punkts, un 2010. gada 4. marts, Komisija/Itālija, C-297/08, EU:C:2010:115, 82. punkts).
- 92 Katrā ziņā dalībvalsts, kurai rodas īslaicīgi nepārvaramas grūtības, kas traucē tai izpildīt Savienības tiesībās paredzētos pienākumus, var atsaukties uz *force majeure* stāvokli tikai attiecībā uz laikposmu, kas vajadzīgs, lai pārvarētu šīs grūtības (spriedums, 2001. gada 13. decembris, Komisija/Francija, C-1/00, EU:C:2001:687, 131. punkts).
- 93 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka ne ģeogrāfiskie, ģeoloģiskie vai vides faktori, ne prasības, kas izriet no noteikumiem teritorijas labiekārtošanas un/vai vides jomā, uz kuriem atsaucas Īrija, nav *force majeure* situācija, kas pamatotu to, ka šī dalībvalsts gandrīz septiņpadsmit gadus pēc saskaņā ar Direktīvas 98/83 14. pantu noteiktā datuma nav izpildījusi tai ar šo direktīvu uzliktos pienākumus, lai gan tai bija iespēja paredzēt pagaidu atkāpes, pamatojoties uz šīs direktīvas 9. pantu. Runa nekādā ziņā nav par neparedzamiem īslaicīgiem notikumiem, kuriem ir ierobežota ilguma ietekme, jo ir skaidrs, ka Īrija nav “saglabājusi efektīvu un stingru dezinfekcijas procesu” attiecībā uz ievērojamu skaitu no publiskajām ūdensapgādes zonām un privātajām ūdensapgādes sistēmu grupām kopš Direktīvas 98/83 stāšanās spēkā, un katrā ziņā tas tā bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam atbilstības nodrošināšanas termiņam.
- 94 No tā izriet, ka Īrija nevar lietderīgi izvirzīt argumentus, kas saistīti ar tās teritorijas ģeogrāfiskajām, ģeoloģiskajām vai vides īpatnībām, vai arī ar noteikumiem teritorijas plānošanas un/vai vides jomā, lai pamatotu to, ka ilgstoši nav izpildīti Direktīvā 98/83 paredzētie pienākumi, vēl jo vairāk tādēļ, ka, pirmkārt, THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī robežlielumu pārsniegšana tika konstatēta ievērojamā laikposmā un, otrkārt, Īrija nav izmantojusi šajā direktīvā paredzētās atkāpes iespējas.

- 95 Šādos apstākļos jākonstatē, ka, Īrija, neveicot vajadzīgos pasākumus, lai dzeramais ūdens atbilstu minimālajai prasībai par THM koncentrāciju tajā atbilstoši parametru vērtībām, kas minētas Direktīvas 98/83 I pielikuma B daļā, divdesmit vienā publiskajā ūdensapgādes zonā, proti, *Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply* un *Ballymagroarty*, kā arī deviņās privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, proti, *Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe)* un *Keash*, nav izpildījusi Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.

2. Par otro iebildumu

- 96 Otrajā iebildumā Komisija apgalvo, ka, nenodrošinot, ka iespējami drīz tiek veikti vajadzīgie korektīvie pasākumi, lai atjaunotu dzeramā ūdens kvalitāti iepriekšējā punktā minētajās publiskajās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, un nepiešķirot prioritāti šo pasākumu piemērošanai, ņemot vērā tostarp apmēru, kādā attiecīgā parametra vērtība ir pārsniegta, un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai, Īrija nav izpildījusi Direktīvas 98/83 8. panta 2. punktā paredzētos pienākumus.

a) Lietas dalībnieku argumenti

- 97 Komisija prasības pieteikumā atgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 98/83 8. panta 2. punktu, ja dzeramais ūdens neatbilst šīs direktīvas I pielikuma B daļas parametru vērtībām, kas noteiktas attiecībā uz THM koncentrāciju kopējo daudzumu, attiecīgajai dalībvalstij ir pienākums “iespējami drīz” veikt vajadzīgos korektīvos pasākumus, “lai atjaunotu [šo ūdeni] kvalitāti”, tostarp ņemot vērā apmēru, kādā attiecīgā parametra vērtība ir pārsniegta, un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai.
- 98 Šajā lietā attiecībā uz THM noteiktās parametra vērtības neievērošana pēc definīcijas rada potenciālu apdraudējumu cilvēku veselībai, jo ūdeni, kas neatbilst šai minimālajai prasībai, nevar uzskatīt par tīru un pilnvērtīgu.
- 99 Īrija pati atzīstot, ka tās teritorijā konstatēto THM koncentrāciju pieļaujamo līmeņu pārsniegšanas gadījumu skaits salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm ir liels. Turklāt, pat ja dalībvalstīm ir noteikta rīcības brīvība izvēlēties veicamos pasākumus, tiem katrā ziņā ir jābūt tādiem, lai robežlielumu pārsniegšanas laikposms būtu pēc iespējas īsāks. Tomēr šajā lietā, it īpaši ņemot vērā pierādījumus par pārsniegumu esamību gandrīz divdesmit gadu laikā, neesot nekādu šaubu, ka Īrija nav izpildījusi šo pienākumu. Lai gan Īrijai, sākot no 2003. gada 26. decembra, bija jāievēro parametru vērtības, neraugoties uz regulāru saziņu ar Komisiju par šo neatbilstību kopš 2013. gada, situācija joprojām neatbilst prasībām, kaut arī ir pagājuši vairāk nekā desmit gadi. It īpaši *Irish Water* izveide 2013. gadā tikai pierādot, ka Īrija vilcinājās, lai rīkotos, ņemot vērā, ka Direktīvas 98/83 transponēšanas datums tajā laikā jau bija pārsniegts desmit gadus.
- 100 Komisija arī norāda, ka dzeramais ūdens tiek patērēts ikdienā un ka patērētājam nav viegli pieejams cits risinājums, ja piegādātais ūdens neatbilst Direktīvā 98/83 noteiktajiem minimālajiem tīrības un pilnvērtīguma standartiem. Tāpēc vārdu “iespējami drīz” interpretācijai vajadzētu būt salīdzinoši stingrai.

- 101 Īrija apgalvo, ka Komisija nav pierādījusi, ka tā nav veikusi vajadzīgos pasākumus, lai atjaunotu dzeramā ūdens kvalitāti, un apgalvo, ka prasības pieteikums esot balstīts uz pieņēmumiem. Tādējādi Komisija neesot sniegusi nevienu konkrētu piemēru par korektīviem un/vai izpildes pasākumiem, kuri bija jāveic, bet kurus šī dalībvalsts netika veikusi. Šajā ziņā tā precizē, ka esot panākts ievērojams progress, jo atbilstība ilgtermiņā esot sasniegta visās 73 publiskajās ūdensapgādes zonās, kas minētas brīdinājuma vēstulē, izņemot piecpadsmit no tām.
- 102 Īrija arī norāda, ka tas vien, ka THM līmeņu pārsniegumi ir konstatēti pat ilgā laikposmā, tomēr nenozīmē, ka nav veikti vajadzīgie korektīvie un/vai izpildes pasākumi. Turklāt daudzos gadījumos, uz kuriem attiecas šī prasība, šī dalībvalsts bija spiesta laika gaitā attīstīt pasākumus, kas tika uzskatīti par nepieciešamiem, lai nodrošinātu dzeramā ūdens atbilstību Direktīvas 98/83 prasībām ilgtermiņā, pat neņemot vērā to, ka strukturālo risinājumu ieviešanai arī būs vajadzīgs laiks.
- 103 Īrija neapstrīd, ka Direktīvas 98/83 8. panta 2. punktā lietotie vārdi “iespējami drīz” nozīmē, ka vajadzīgie korektīvie pasākumi ir jāveic pēc iespējas īsākā laikā. Tomēr šī kritērija vērtējums nevar tikt veikts neatkarīgi no konkrētās situācijas attiecīgajā dalībvalstī. Lai novērtētu, vai vajadzīgie koriģējošie pasākumi ir veikti “iespējami drīz” šī 8. panta 2. punkta izpratnē, it īpaši esot jāņem vērā situācija attiecīgajā ūdensapgādes tīklā, ko Komisija šajā lietā neesot izdarījusi.
- 104 Komisija atgādina, ka, tāpat kā pārkāpuma procedūrā kopumā, tai nav jāsniedz saraksts ar hipotētiskiem pasākumiem, kas varētu tikt veikti attiecībā uz katru neatbilstīgo ūdensapgādes zonu. Turklāt pretēji tam, ko apgalvo Īrija, tā neesot pamatojusies ne uz vienu pieņēmumu. Komisija uzsver, ka tā ne tikai konstatēja attiecībā uz THM noteikto parametru vērtību pārsniegumus, bet arī to, ka šie pārsniegumi turpinājās vismaz kopš 2012. gada, un ka datumi, kurus Īrija norādīja kā tādus, attiecībā uz kuriem tai būtu izdevies ilgtermiņā ievērot parametru vērtības saistībā ar THM koncentrācijām, lielākajā daļā gadījumu vairākkārt tika nokavēti attiecībā uz visām šajā prasībā minētajām publiskajām ūdensapgādes zonām.

b) Tiesas vērtējums

- 105 Saskaņā ar Direktīvas 98/83 8. panta 2. punktu, ja parametra vērtība, kas noteikta attiecībā uz THM koncentrāciju dzeramajā ūdenī, ir pārsniegta, attiecīgajai dalībvalstij “iespējami drīz” ir jāveic vajadzīgie korektīvie pasākumi un jāpiešķir tiem prioritāte, lai samazinātu šo koncentrāciju līmeni līdz šīs direktīvas I pielikuma B daļā noteiktajai robežvērtībai, it īpaši ņemot vērā to, cik lielā mērā attiecīgā parametra vērtība ir pārsniegta, un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai.
- 106 Vispirms Īrija norāda, ka Komisija neesot pierādījusi, ka Īrija nav veikusi vajadzīgos koriģējošos pasākumus, un ka tās apgalvotā pienākumu neizpilde šajā ziņā esot balstīta uz pieņēmumiem. Komisija neesot sniegusi nevienu konkrētu korektīvo un/vai izpildes pasākumu piemēru, kas būtu bijis jāveic šai dalībvalstij.
- 107 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka tiesvedībā sakarā ar pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam Komisijai ir jāpierāda, ka pastāv apgalvotā pienākumu neizpilde, un tai ir jāiesniedz Tiesai pierādījumi, ka dalībvalsts nav izpildījusi Savienības tiesību normā paredzēto pienākumu, un tā nevar pamatoties ne uz kādiem pieņēmumiem (spriedums, 2020. gada 10. novembris, Komisija/Itālija (PM₁₀ robežlielumi), C-644/18, EU:C:2020:895, 83. punkts). Tomēr šajā lietā nevar uzskatīt, ka Komisija pamatojas uz vienkāršu pieņēmumu, ka Īrija nav veikusi vajadzīgos koriģējošos pasākumus Direktīvas 98/83 8. panta 2. punkta izpratnē, jo ievērojama apmēra un

- ilguma robežlielumu pārsniegšana, kā tas ir šajā lietā, pati par sevi ir pierādījums tam, ka Īrija nav veikusi šādus pasākumus (pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 4. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (NO₂ robežlielumi), C-664/18, EU:C:2021:171, 135. punkts).
- 108 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka, lai arī dalībvalstīm ir zināma rīcības brīvība, lai noteiktu pieņemamos korektīvos pasākumus, tiem katrā ziņā ir jābūt tādiem, lai robežlielumu pārsniegšanas laikposms būtu pēc iespējas īsāks (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 10. novembris, Komisija/Itālija (PM₁₀ robežlielumi) C-644/18, EU:C:2020:895, 136. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 109 Turklāt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka sākotnēji aplēstos datumus atbilstības nodrošināšanai Īrija ir pārcēlusi katrā jaunajā progresā ziņojumā, tādējādi paredzēto korektīvo pasākumu grafiks arī ir būtiski aizkavējies, kā rezultātā THM koncentrāciju robežlielumu pārsniegumi turpinās vismaz kopš 2012. gada.
- 110 Pirmā progresā ziņojuma publicēšanas laikā Īrija jau bija atzinusi kavēšanos ar modernizācijas darbiem attiecībā uz 19 apgādes tīkliem no kopumā 81 apgādes tīkla. Trešajā progresā ziņojumā joprojām bija minēta kavēšanās attiecībā uz 23 apgādes tīkliem no kopumā 73 apgādes tīkliem. Atbildē uz brīdinājuma vēstuli Īrija pārcēla savas situācijas atbilstības nodrošināšanas datumu uz 2021. gadu un atbildē uz argumentēto atzinumu šis datums tika vēlreiz pārcelts, šajā reizē uz 2023. gadu.
- 111 Tāpat pretēji tam, ko apgalvo Īrija, pienākumu neizpilde var palikt sistemātiska neatkarīgi no pārsniegto līmeņu daļēji sarūkošās tendences, kas izriet no iegūtajiem datiem un kas tomēr nepierāda, ka šī dalībvalsts ir nodrošinājusi atbilstību parametru vērtībām, kuras tai ir jāievēro (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 22. februāris, Komisija/Polija, C-336/16, EU:C:2018:94, 65. punkts, kā arī 2020. gada 30. aprīlis, Komisija/Rumānija (PM₁₀ robežlielumu pārsniegšana), C-638/18, EU:C:2020:334, 70. punkts). Tā tas ir šajā gadījumā.
- 112 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem un faktiskajiem apstākļiem, kas atgādināti, izvērtējot pirmo iebildumu, izriet, ka Īrija acīmredzami nav savlaicīgi veikusi atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka THM koncentrācijas robežlielumu pārsniegšanas laikposms ir pēc iespējas īsāks publiskajās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, uz kurām attiecas šī prasība. Tādējādi, kā uzsvērts šī sprieduma 109. punktā, šo robežlielumu pārsniegšana minētajās zonās un grupās joprojām ir sistemātiska un ilgstoša vismaz kopš 2012. gada, neraugoties uz šīs dalībvalsts pienākumu veikt visus atbilstošos un efektīvos pasākumus un piešķirt prioritāti to piemērošanai, lai izpildītu prasību, saskaņā ar kuru pārsniegšanas periodam ir jābūt pēc iespējas īsākam (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 10. novembris, Komisija/Itālija (PM₁₀ robežlielumi), C-644/18, EU:C:2020:895, 146. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 113 Tādējādi, lai gan Īrijai saskaņā ar Direktīvas 98/83 14. pantu bija jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka dzeramā ūdens kvalitāte atbilst šai direktīvai vēlākais līdz 2003. gada 26. decembrim, šī dalībvalsts līdz termiņa beigām, ko tai argumentētajā atzinumā bija noteikusi Komisija, proti, septiņpadsmit gadus vēlāk, joprojām nebija nodrošinājusi atbilstību, pat pēc tam, kad par šo neatbilstību bija uzsākta regulāra sarakste ar Komisiju kopš 2013. gada.
- 114 Šāda situācija pati par sevi – bez nepieciešamības detalizētāk pārbaudīt Īrijas veikto pasākumu dažādās publiskajās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, uz kurām attiecas šī prasība, saturu – pierāda, ka šī dalībvalsts nav īstenojusi atbilstošus un efektīvus pasākumus, nedz arī piešķirusi prioritāti to piemērošanai, lai THM koncentrāciju robežlielumu

pārsniegšana tiktu izbeigta “iespējami drīz” Direktīvas 98/83 8. panta izpratnē (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 10. novembris, Komisija/Itālija (PM₁₀ robežlielumi), C-644/18, EU:C:2020:895, 147. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 115 Attiecībā uz Īrijas izvirzīto argumentu, ka attiecīgās dalībvalsts rīcībā ir jābūt pietiekami ilgiem termiņiem, lai šādi pasākumi radītu sekas, ir jākonstatē, ka šajā lietā minētajai dalībvalstij, kā tas it īpaši izriet no šī sprieduma 93., 109. un 110. punkta, *de facto* bija īpaši ilgs termiņš, lai nodrošinātu tās situācijas atbilstību Direktīvas 98/83 prasībām, ņemot vērā šajā ziņā paredzētos termiņus, kas bija piemērojami visām dalībvalstīm (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 10. novembris, Komisija/Itālija (PM₁₀ robežlielumi), C-644/18, EU:C:2020:895, 148. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 116 Turklāt attiecībā uz Īrijas argumentu, ka tās paziņotie atbilstības termiņi ir pielāgoti to strukturālo pārveidojumu apjomam, kas vajadzīgi, lai izbeigtu THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī robežlielumu pārsniegšanu, it īpaši ņemot vērā ar teritoriālo plānošanu saistītās grūtības, kūdrājus un lēzenās topogrāfiskās nogāzes, nokrišņu daudzumu, kas pārsniedz citu dalībvalstu gada vidējo nokrišņu daudzumu, Īrijas ūdensobjektu, kas pēc savas būtības ir bagāti ar organiskiem materiāliem, raksturojumu, kā arī veicamo ieguldījumu sociāli ekonomiskās un budžeta sekas, ir jāatgādina, ka Tiesa, atbildot uz līdzīgiem argumentiem, jau ir nospriedusi, ka attiecīgajai dalībvalstij ir jāpierāda, ka grūtības, uz kurām tā atsaucas un kas ir saistītas ar robežlielumu pārsniegšanas izbeigšanu, izslēdz to, ka atbilstība varētu tikt panākta īsākos termiņos (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 10. novembris, Komisija/Itālija (PM₁₀ robežlielumi), C-644/18, EU:C:2020:895, 151. punkts un tajā minētā judikatūra), un to Īrija šajā tiesvedībā nav pierādījusi.
- 117 Katrā ziņā strukturālām grūtībām, kas saistītas ar veicamo ieguldījumu sociāli ekonomiskajām un budžeta sekām vai arī topogrāfisko situāciju, pašām par sevi nav izņēmuma raksturs, un tādējādi tās nevar attaisnot THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī parametra vērtības ilgstošu pārsniegšanu vairāk kā desmit gadu garumā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 10. novembris, Komisija/Itālija (PM₁₀ robežlielumi), C-644/18, EU:C:2020:895, 152. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 118 No iepriekš minētā izriet, ka neviens no Īrijas izvirzītajiem argumentiem nevar atspēkot konstatējumu, ka šī dalībvalsts nav izpildījusi pienākumu nodrošināt, lai šo robežlielumu pārsniegšanas laikposms būtu pēc iespējas īsāks, iespējami drīz veicot pasākumus, kas vajadzīgi, lai atjaunotu dzeramā ūdens kvalitāti, kura atbilst Direktīvas 98/83 prasībām.
- 119 Attiecībā uz minētās dalībvalsts Komisijai izteikto pārmetumu, ka Komisija tai nav sniegusi precīzus korektīvo un/vai piemērošanas pasākumu piemērus, kurus tai būtu vajadzējis pieņemt, ir jāatgādina, ka šai iestādei nav jāsniedz saraksts ar hipotētiskiem pasākumiem, kas varētu tikt veikti attiecībā uz katru publisko ūdensapgādes zonu vai privāto ūdensapgādes sistēmu grupu, kura neatbilst prasībām. Šāda prakse būtu pretrunā dalībvalstu suverenitātei attiecībā uz līdzekļu izvēli saistībā ar direktīvas īstenošanu to teritorijā Eiropas Savienības likumdevēja noteiktajā termiņā. Tāpēc Īrijai, gluži pretēji, visdrīzākajā laikā bija jānosaka pasākumi, kurus tā uzskata par piemērotiem, lai nodrošinātu tās situācijas atbilstību Direktīvā 98/83 noteiktajiem THM koncentrācijas robežlielumiem, un jāinformē Komisija par šiem pasākumiem, kā arī par šīs atbilstības nodrošināšanas attīstību.

120 Tas ir vēl jo svarīgāk, ņemot vērā šī sprieduma 29. punktā atgādināto risku cilvēku veselībai un videi, ko rada augsta THM koncentrācija dzeramajā ūdenī. Tādēļ, kā skaidri izriet no Direktīvas 98/83 5. panta 2. punkta, tās I pielikuma B daļā ir noteikta THM koncentrācijas robežvērtība litrā, kuru pārsniedzot nevar garantēt, ka dzeramais ūdens ir “tīrs un pilnvērtīgs”, turklāt dalībvalstis var brīvi noteikt stingrākus standartus. No tā izriet – tā kā THM koncentrācijas dzeramajā ūdenī parametru vērtību pārsniegšana publiskajās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, uz kurām attiecas šī prasība, turpinājās, tas varēja radīt iespējamu risku cilvēku veselībai.

121 No tā var secināt, ka Komisijas izvirzītais otrais iebildums ir jāatzīst par pieņemamu.

122 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jākonstatē, ka Īrija:

- neveicot vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens atbilst minimālajai prasībai attiecībā uz THM ūdenī esošo koncentrāciju atbilstoši parametru vērtībām, kas norādītas Direktīvas 98/83 I pielikuma B daļā, divdesmit vienā publiskajā ūdensapgādes zonā, proti, *Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply* un *Ballymagroarty*, kā arī deviņās privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, proti, *Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe)* un *Keash*, un,
- nenodrošinot, ka iespējami drīz tiek veikti vajadzīgie korektīvie pasākumi, lai atjaunotu dzeramā ūdens kvalitāti iepriekš minētajās publiskajās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, un nepiešķirot prioritāti šo pasākumu piemērošanai, tostarp ņemot vērā to, cik lielā mērā ir pārsniegta attiecīgā parametra vērtība, un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai,

nav izpildījusi Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā, lasot to kopsakarā tās I pielikuma B daļu, un šīs direktīvas 8. panta 2. punktā paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

123 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

124 Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā spriedums Īrijai ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt savus, kā arī Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

1) Īrija,

- neveicot vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens atbilst minimālajai prasībai attiecībā uz ūdenī esošo trihalometānu koncentrāciju atbilstoši parametru vērtībām, kas norādītas Padomes Direktīvas 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitāti I pielikuma B daļā, divdesmit vienā publiskajā ūdensapgādes zonā, proti, *Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply un Ballymagroarty* (Īrija), kā arī deviņās privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, proti, *Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe)* un *Keash* (Īrija), un,
- nenodrošinot, ka iespējami drīz tiek veikti vajadzīgie korektīvie pasākumi, lai atjaunotu dzeramā ūdens kvalitāti iepriekš minētajās publiskajās ūdensapgādes zonās un privātajās ūdensapgādes sistēmu grupās, un nepiešķirot prioritāti šo pasākumu piemērošanai, tostarp ņemot vērā to, cik lielā mērā ir pārsniegta attiecīgā parametra vērtība, un iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai,

nav izpildījusi Direktīvas 98/83 4. panta 1. punktā, lasot to kopsakarā tās I pielikuma B daļu, un šīs direktīvas 8. panta 2. punktā paredzētos pienākumus.

2) Īrija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]